

2. ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ЗАВЕРШЕНИХ У 2017 Р. НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЗА ЗАВДАННЯМИ (ЕТАПАМИ) НДР ПРОГРАМ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НААН

ЗВЕДЕНІ ДАНІ

про створену науково-технічну продукцію за етапом 2017 р. (для перехідних НДР)
та в цілому за завданнями програм наукових досліджень (для завершених НДР)

Інституту олійних культур НААН що виконувались на замовлення НААН

№ зп	Назва НДР, № державної реєстрації в УкрІНТЕІ	Термін виконання, роки. Вартість замовлення у 2017 р., тис. грн.	Назва та стисла техніко-економічна характеристика науково-технічної продукції (переваги над аналогами, економічна ефективність, охорона навколишнього середовища, тощо)	Ким прийнята робота. Номер і дата акту приймання НДР (складової частини НДР)	Рекомендована для апробації, освоєння виробництвом або використання в наукових дослідженнях (місце апробації, впровадження тощо)
1	2	3	4	5	6
ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ					
здійснювались згідно з Договором № 32 від 31.01.2017 р. на виконання наукових досліджень за завданнями ПНД НААН					
ПНД 23 Генетичні засади якісних та кількісних господарсько-цінних ознак, розробка сучасних біотехнологій створення та оцінки вихідного матеріалу і підвищення ефективності методів поліпшення генотипів рослин («Біотехнологія і генетика в рослинництві»)					
1	23.00.04.05.Ф Розробити ефективну технологію одержання гомозиготного матеріалу капустияних культур за допомогою культури мікроспор, 0116U003092. Етап: Вивчити вплив фізичних факторів на індукцію новоутворень <i>in vitro</i>	2016-2020 285,00	Режими перед-обробки суцвіть та пост-обробки мікроспор для індукції морфогенних структур в культурі мікроспор ріпака <i>in vitro</i> . Режим витримування суцвіть впродовж 3-х діб на фоні зниженої температури 6-7 °С незалежно від освітлення та пост-обробка мікроспор підвищеною температурою 37 °С впродовж 24 годин. (Перевагою є те, що незалежно від світлового режиму перед-обробки суцвіть відбувається індукція новоутворень, а використання підвищеної температури для пост-обробки мікроспор дозволяє позитивно впливати на частоту новоутворень в культурі мікроспор ріпака)	Методичною комісією ІОК НААН, протокол № 5 від 19.06.2017 р. Вченою радою ІОК НААН, протокол № 11 від 01.11.2017 р.	Рекомендовано для використання в наукових дослідженнях

ПНД 24 Формування та ведення національного банку генетичних ресурсів рослин для стабільного забезпечення потреб народу України у продукції рослинництва («Генофонд рослин»).					
Підпрограма 1 Формування колекцій зразків генофонду сільськогосподарських культур та їх ефективне використання					
2	24.01.01.09.Ф Інтродукувати та поповнити колекції олійних культур, 0116U003085. Етап: Визначити мінливість кількісних та якісних ознак колекційних зразків виділити джерела цінних ознак олійних культур	2016-2020 205,00	Бази даних кількісних та якісних ознак основних олійних культур. Джерела цінних ознак. Зразок соняшнику ДКР10 поєднує ознаки: великого розміру та маси насінини, видовженої форми, стійкості проти соняшникової молі, середньостиглості, помірної висоти рослин (156 см) та рівню врожайності 13,4 ц/га. Зразок соняшнику ДКР53 поєднання ознаки: великого розміру та маси насіння (1000 шт. – 152 г), трикутної форми, стійкості проти соняшникової молі, середньостиглості, низької висоти рослин (141 см) та урожайності 13,2 ц/га. Зразок соняшнику ДКР20 поєднує ознаки: великого розміру та маси насіння, кулеподібної форми, стійкості проти соняшникової молі, помірної висоти рослин (155 см) та урожайності 11,4 ц/га. Вивчено донорські властивості та успадкування: нового типу нижнього галузнення, обумовленого рецесивними алелями двох генів UE0100569, UE0100571, UE0100573, UE0100523, хлорофільної недостатності та великої кількості гілок зразка – Хлормутант, ознаки багатокошиковості зразка – UE0900038 та великого діаметру кошику – UE0900049	Методичною комісією ІОК НААН, протокол № 6 від 18.07.2017 р. Вченою радою ІОК НААН, протокол № 11 від 01.11.2017 р. Заявки від 07.11.2017 р. № 004130, № 004132, № 004131	Рекомендовано для використання у наукових дослідженнях зі створення крупноплідних гібридів та сортів соняшника
ПНД 15 Теоретичні основи селекції сортів, ліній і гібридів олійних культур, науково-методичні засади підвищення насіннєвої продуктивності та технологій їх виробництва («Олійні культури»)					
Підпрограма 1 Теоретичні основи гетерозисної селекції, нові гібриди соняшнику, науково-методичні засади насінництва та технології його виробництва					
3	15.01.00.04.Ф Визначити параметри генетичного контролю насіння соняшнику,	2016-2020 135,00	Визначено рівень мінливості показників насіння соняшнику: маси 1000 насінин – від 6 до 19,9 % у селекційних сортів та ліній, у колекції ліній до	Методичною комісією ІОК НААН, протокол	Рекомендовано для використання у наукових дослідженнях

	<p>0116U003083. Етап: Визначити мінливість показників насіння зразків</p>		<p>53,7 %, розмірів насіння до 25,5 %, олійності до 24,3 %. Загальна колекція джерел крупноплідності склала 21 лінію. Створено та включено до подальшого вивчення нові крупноплідні батьківські лінії соняшнику: 162д, 167вр1, 168а, 174е з наявністю галуження та масою 1000 насінин більше 100 г. Підтверджено, що за синтез антоціану в гіподермі оплодню відповідають два гени T і T_1 з комплементарною взаємодією. Встановлено наявність домінантного алеля гену T_1 у ліній КГ111 і НА298. Встановлено, що ознака жовтого відтінку білої гіподерми у лінії І2К2218 контролюється одним геном та домінує над білим забарвленням у лінії ВИР130. Біла пігментація гіподерми успадковується моногенно домінантно по відношенню до коричневої.</p> <p>У випробуванні стерильних гібридів соняшнику найбільшу крупність насіння показав гібрид СХ75А х 340в, а врожайність – гібрид Смак.</p> <p>Оцінка материнських ліній показала, що найбільшу масу 1000 насінин та врожайність можна отримати з використанням материнської лінії СХ75А. Серед батьківських компонентів усі мають показник маси 1000 насінин більше 80 г. Високий вміст олеїнової кислоти в олії лінії соняшника ЛВ07 більше 82 % обумовлено дією одного гена в гомозиготному стані. Гетерозигота за цим геном обумовлює підвищений вміст олеїнової кислоти в діапазоні 63-77 %.</p> <p>При дослідженні ліній соняшнику ЛВ07 і ВИР199 з використанням праймерів, що дозволяють визначити наявність інсерції в генетиці дельта-12-десатурази, виявлені два алелі. ДНК-маркер 900 п.н. ідентифікує високоолеїнову лінію соняшника ЛВ07</p>	<p>№ 6 від 18.07.2017 р. Вченою радою ІОК НААН, протокол № 11 від 01.11.2017 р.</p>	
--	---	--	--	---	--

**Підпрограма 2 Теоретичні основи селекції, нові сорти і гібриди олійних культур, науково-методичні засади
насіництва та технологій виробництва**

4	<p>15.02.02.02.Ф Визначити ембріологічні та генетичні особливості створення материнських та батьківських компонентів гетерозисних гібридів озимого ріпаку на основі ЦЧС, 0116U003091. Етап: За аналізом біохімічних та морфологічних ознак створити самозапилені ліній-мантейнери та їх основі стерильні аналоги</p>	<p>2016-2020 575,00</p>	<p>Проведено оцінку тест-гібридів озимого ріпаку та материнських компонентів гетерозисних гібридів за ознаками зимостійкості, продуктивності, вмісту та якості олії. Максимальна урожайність материнських ліній становила 2,4 т/га (O1/FO9) та 2,3 т/га (B1/SV9), вміст олії до 47,8 %. Вміст глюкозинолатів у більшості ліній не перевищує 20 мкМоль/г, кращими за комплексом біохімічних показників є лінії A4/B305, A5/SV9, B1/SV9, B3/B305, T1/SV9, T2/S301, T4/B305, T5/B305, O1/FO9. Чотири гібриди F₁ селекції ІОК сформували урожай на рівні іноземних гібридів – 3,0 т/га. Вміст олії від 42,9 % до 46,8 %. Виділено за морфологічними та біохімічними характеристиками 12 нових ліній-мантейнерів та їх стерильних аналогів для створення тест-гібридів, проведено наступний цикл беккросування. Створено базу даних материнських ліній за господарсько-цінними ознаками (біохімічні показники та характеристика морфологічних ознак) для подальшої роботи зі створення батьківських компонентів гетерозисних гібридів ріпаку. Проведено гібридизацію 45 стерильних ліній з селекційними зразками ріпаку озимого різноманітного походження за 300 комбінаціями для визначення закріплювальної та відновлювальної здатності</p>	<p>Методичною комісією ІОК НААН, протокол № 4 від 12.06.2017 р. Вченою радою ІОК НААН, протокол № 11 від 01.11.2017 р.</p>	<p>Рекомендовано для використання у наукових дослідженнях</p>
5	<p>15.02.01.02.Ф Встановити особливості успадкування морфологічних та господарсько-цінних ознак у внутрішньовидових та</p>	<p>2016-2020 260,00</p>	<p>Отримано гібридне насіння F₁ від міжвидового схрещування культурного льону з дикими однорічними видами з n=15 <i>L. angustifolium</i>, <i>L. bienne</i>, <i>L. hispanicum</i> за повною діалельною схемою (4×4). Визначений відсоток зав'язування насіння льону (20,0-93,3 %) з</p>	<p>Методичною комісією ІОК НААН, протокол № 5 від 19.06.2017 р.</p>	<p>Рекомендовано для використання у селекційній роботі для створення нових сортів льону олійного</p>

	<p>міжвидових схрещуваннях льону олійного, 0116U003081.</p> <p>Етап: Провести внутрішньовидову та міжвидову гібридизацію зразків з контрастним проявом кількісних ознак габітусу, коробочок, насіння.</p> <p>За повною діалельною схемою (4x4) одержати гібриди між зразками з різним проявом періоду сходо-цвітіння</p>		<p>детальним описом за забарвленням та розміром.</p> <p>Встановлено, що у представників секцій <i>Dasylinum</i> та <i>Syllinum</i> рослини довго- та короткостовпчикових квіткових морф значно відрізняються за морфологічними особливостями будови пагонів.</p> <p>Виявлено, що у всіх досліджуваних видів, за винятком <i>L. perenne</i> L., в основному виживають рослини, які виростили з насіння, що було зібране з довгостовпчикових квіткових морф. Доведено, що у <i>L. grandiflorum</i> насіння, зібрані з короткостовпчикових рослин, взагалі не сходять, а у <i>L. tenue</i> і <i>L. thracicum</i> рослини, які виростили з такого насіння, гинуть до кінця періоду «ялинки».</p> <p>Отримано та ідентифіковано електрофоретичні спектри запасних білків насіння однорічних та багаторічних диких видів льону.</p> <p>Визначено варіабельний прояв білкових компонентів в спектрах диких генотипів льону у IIa, IIIa, IV та V зонах та встановлено відмінність спектрів культурного та диких видів льону за кількістю та ступенем прояву білкових компонентів. Встановлена наявність декількох типів білкових спектрів у багаторічних диких видів, що, пов'язано з їх гетеростилією.</p> <p>У колекційному розсаднику виділено 8 джерел високої олійності (47,8-50,4 %) та маси 1000 насінин (8,3-10,1 г). Відібрано у розсадниках різних років випробування 86 скоростиглих зразків (дозрівали раніше сорту-стандарту Південна ніч на 5-9 діб) та 25 пізньостиглих (дозрівали на 5-7 діб пізніше сорту-стандарту) з відмітними маркерними ознаками (блакитним, білим, синім, фіолетовим кольором віночка). Олійність виділених зразків складала 45,5-52,3 %, що на 1,5-8,3 % вище контролю. Маса 1000</p>	<p>Вченою радою ІОК НААН, протокол № 11 від 01.11.2017 р.</p>	
--	--	--	---	---	--

			насінин – 8,0-9,5 г, що на 0,5-2,0 г вище контролю. За врожайністю перевищення сорту-контролю складало 0,7-4,2 ц/га		
6	15.02.01.03.Ф Розробити нові та вдосконалити існуючі методи створення вихідного матеріалу для селекції сучасних сортів льону олійного різних напрямів використання, 0116U003080. Етап: Вивчити вплив мутагенної обробки насіння зразків льону олійного з різним жирнокислотним складом олії на рослини M ₁	2016-2020 396,00	<p>Вивчено вплив мутагенної обробки насіння зразків льону олійного з різним жирнокислотним складом олії на рослини M₁. Встановлено, що хімічні мутагени виявили загальну біологічну дію на рослини льону у поколінні M₁, викликаючи загибель рослин, затримку або стимулювання у процесі їх росту та розвитку. Проведено гібридизацію зразків з різним вмістом жирних кислот, одержано насіння гібридів F₁ за 10 комбінаціями схрещування.</p> <p>Вивчено у колекційному розсаднику 50 зразків мутантного походження за цінними господарськими ознаками та вмістом окремих жирних кислот. З підвищеним вмістом ліноленової кислоти в олії (51,5-62,9 %) було виділено 16 зразків, які можна використовувати як батьківські форми при створенні сортів технічного напрямку. Зі зниженим вмістом ліноленової кислоти в олії (1,2-9,2 %) виділено 11 зразків, які можна використовувати в схрещуваннях при створенні сортів харчового напрямку. Для створення сортів льону на медичні цілі виділено 37 зразки з вмістом ліноленової кислоти у межах 19,8-48,9 %. Виділено у розсадниках різних років випробування 47 селекційних зразків з відмітними маркерними ознаками, зниженим вмістом ліноленової кислоти (1,2-38,9 %), підвищеним вмістом комплексу лінолевої та олеїнової кислот (більше 40 %), 15 ліній з підвищеним вмістом ліноленової кислоти на рівні 51,2-54,3 %, вмістом олії в насінні – 46,9-50,8 %, що на 1,8-3,1 % вище контролю з яких 18 зразків зі скороченою тривалістю вегетаційного періоду (дозрівали на 5-7 діб раніше</p>	Методичною комісією ІОК НААН, протокол № 5 від 19.06.2017 р. Вченою радою ІОК НААН, протокол № 11 від 01.11.2017 р.	Рекомендовано для використання у подальшій селекційній роботі зі створення нових сортів льону олійного

			сорт-стандарту). За врожайністю перевищення сорту-контролю складало 0,6-3,2 ц/га		
7	15.02.03.01.Ф Розробити науково-технологічні основи процесів очищення та розділення насінневого матеріалу олійних культур, 0116U003095. Етап: Розробити фізико-математичні моделі технологічних процесів очищення та розділення насінневого матеріалу олійних культур	2016-2020 385,01	Фізико-математичні моделі технологічних процесів очищення та розділення насінневого матеріалу олійних культур за аеродинамічними властивостями, геометричними розмірами, масою, властивостями їх поверхні. Використання розроблених моделей при конструюванні технічних засобів очищення і розділення насінневого матеріалу олійних культур дозволяє збільшити їх продуктивність на 10-20 % і зменшити енергетичні втрати на 5-15 %	Вченою радою ІОК НААН, протокол № 11 від 01.11.2017 р.	Рекомендовано для використання в подальших наукових дослідженнях
ПНД 22 Наукові основи виробництва, заготівлі та використання кормів для одержання конкурентоспроможної продукції тваринництва («Корми і кормовий білок»). Підпрограма 1 Розробити сучасні методи селекції кормових культур і сої, створити високопродуктивні адаптивні сорти, удосконалити зональні системи ведення насінництва					
8	22.01.04.05.Ф Розробка ефективних методів створення скоростиглих високопродуктивних сортів сої стійких до комплексу біотичних та абіотичних факторів, 0116U003082. Етап: Аналіз та перевірка господарських цінних ознак, визначення стійкості ліній сої до біотичних та абіотичних факторів	2016-2020 205,00	Продовжено в лабораторних та польових умовах дослід з визначення посухостійкості сортів та ліній сої з коротким до 90 діб вегетаційним періодом. Виділено 15 зразків, з них 12 ранньостиглих (ТВП 90-95 діб) зі стійкістю до посухи вище середньої (61-80 %) та 3 зразка дуже ранньостиглі з ТВП 85-90 діб та високою стійкістю до посухи 81-100 % . У селекційних розсадниках виділено 55 ліній, які перевищують стандарт за урожайністю насіння на 0,1-1,9 ц/га. Виділено 474 зразків – з них 354 з коротким вегетаційним періодом до 90 діб та 93 стійких до комплексу біотичних та абіотичних факторів. Проведено індивідуальний добір у гібридних популяціях 2-6 поколінь і виділено понад 186 рослин скоростиглого типу з тривалістю вегетаційного періоду до 90 діб та стійких до несприятливих умов навколишнього середовища.	Методичною комісією ІОК НААН, протокол № 6 від 18.07.2017 р. Вченою радою ІОК НААН, протокол № 11 від 01.11.2017 р.	Рекомендовано для використання у подальших наукових дослідженнях

			<p>Проведено оцінку селекційного вихідного матеріалу за біохімічними показниками. Виділено зразки з високим вмістом білку > 39 %, жиру > 24 %. Проаналізовано жирнокислотний склад 15 зразків сої та розподілено на три групи: C_{16:0}, C_{18:0}, C_{18:1}.</p> <p>У результаті оцінки зразків сої на стійкість проти білої гнилі та антракнозу було відібрано 51 зразок, що характеризуються відносно високою стійкістю 26-51 %</p>		
<p>ПНД 14 Розробити агроекологічний комплекс підвищення продуктивності зернових культур на основі новітніх досягнень у селекції та ресурсноадаптивних моделей технологій для різних сільськогосподарських зон («Технології вирощування зернових культур. Селекція кукурудзи і сорго»).</p> <p>Підпрограма 3 Технології вирощування зернових культур в зоні Степу</p>					
9	<p>Розробити теоретичні основи формування продуктивності і якості зерна сортами озимих зернових культур в зоні південного Степу України. 0116U003079.</p> <p>Етап: Вивчити вплив агротехнічних прийомів на фітосанітарний стан посівів озимих зернових культур</p>	2016-2020 250,0	<p>Визначено ураженість посівів озимих зернових культур кореневими гнилями, септоріозом залежно від попередників та строків сівби: найбільш уразливими щодо патогенів корневих гнилей були посіви по попереднику – пшениця озима, щодо септоріозу листків – посіви за строку сівби 5 жовтня. Продуктивність сорту Гурт при сівбі по попереднику гірчиця, строк сівби 25 жовтня на фоні мінерального живлення N₄₀P₄₀K₄₀ з внесенням амміачної селітри по МТГ нормою N₃₀ збільшилась на 1,77 т/га(44,9 %).</p> <p>Очікуваний економічний ефект зниження виробничих витрат на 200-300 грн/га, підвищення рентабельності на 5-6 %</p>	Вченою радою ІЮК НААН, протокол № 11 від 01.11.2017 р	Рекомендовано для використання у наукових дослідженнях
<p>ПНД 21 Адаптація виноградарства і виноробства України до змін клімату та вимог збереження ресурсів і стану навколишнього середовища в умовах посилення світових інтеграційних процесів («Виноградарство і виноробство»)</p>					
10	<p>21.00.01.02.Ф Встановити адаптаційний потенціал сортів винограду вітчизняної та зарубіжної селекції в умовах південного Степу України,</p>	2016-2020 240,00	<p>Виділено сорти винограду столового та технічного напрямку використання, стійкі (7-9 балів) проти основних хвороб (мілдьє, оїдіуму), для подальшого введення в сортимент насаджень в південному Степу України. Впровадження у</p>	Вченою радою ІЮК НААН, протокол № 11 від 01.11.2017 р.	Рекомендовано для використання у наукових дослідженнях

	0116U003084. Етап: Виділити мілдью, оїдіумо-стійкі сорти винограду для вирощування в умовах південного Степу України		виробництво сортів винограду з груповою стійкістю проти головних грибних хвороб дасть змогу істотно зменшити кількість хімічних обробок на 15-20 %, заощадити пальне на 10-15 %, одержувати екологічно чисту продукцію		
ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ					
здійснювались згідно з Договором № 33 від 31.01.2017 р. на виконання наукових досліджень за завданнями ПНД НААН					
ПНД 23 Генетичні засади якісних та кількісних господарсько-цінних ознак, розробка сучасних біотехнологій створення та оцінки вихідного матеріалу і підвищення ефективності методів поліпшення генотипів рослин («Біотехнологія і генетика в рослинництві»)					
11	23.00.01.10.П Ідентифікація та оптимізація колекції ліній соняшнику за допомогою технології маркерів ДНК, 0116U003086. Етап: Вивчення мінливості показників колекційних ліній соняшнику	2016-2018 10,00	База даних з 38 колекційних ліній соняшнику з включенням 34 ознак (не має аналогів в Україні). За біометричними вимірюваннями та спостереженнями лінії розподілені на 10 груп та 4 морфотипи. З ліній відмінність від групи встановлено у кількох ліній, але за більшістю ознак та їх співпадінням можна виділити відмінні лінії: InDH47 та InK1589. Менша кількість відмінностей спостерігалась у ліній ЗЛ22/319, ЗЛ22/434, ЗЛ169/431, MV1. Встановлено морфологічні маркери з високим ступенем диференційної здатності: висота, кількість листків рослини, маса 1000 насінин, забарвлення насіння та якісні ознаки з встановленим моногенним	Методичною комісією ІОК НААН, протокол № 6 від 18.07.2017 р. Вченою радою ІОК НААН, протокол № 11 від 01.11.2017 р.	Рекомендовано для використання у наукових дослідженнях
ПНД 15 Теоретичні основи селекції сортів, ліній і гібридів олійних культур, науково-методичні засади підвищення насіннєвої продуктивності та технологій їх виробництва («Олійні культури»)					
Підпрограма 1 Теоретичні основи гетерозисної селекції, нові гібриди соняшнику, науково-методичні засади насінництва та технології його виробництва					
12	15.01.00.09.П Створити вихідний матеріал на альтернативній цитоплазмі та на його основі гібриди соняшнику, 0116U003094. Етап: Вивчення закономірностей мінливості та	2016-2018 145,00	Вивчено закономірності мінливості врожайності у самозапилених ліній та їх стерильних аналогів: серед п'яти виділених беккроссних пар в прямих схрещуваннях урожайність склала 1,1 т/га (Д3722А/Д3729Б) – 2,3 т/га (Д3916А/Д3746Б). У зворотних схрещуваннях цей показник склав від 1,0 т/га (Д3746А/Д3916Б) до 2,3 т/га (Д3729А/Д3722Б). У всіх представлених пар вищій	Методичною комісією ІОК НААН, протокол № 6 від 18.07.2017 р. Вченою радою ІОК НААН, протокол № 11	Рекомендовано для використання у наукових дослідженнях

	<p>успадкування. Аналіз нових гібридів за господарсько-цінними ознаками в розсадниках різних років вивчення</p>		<p>показник за врожайністю був в прямих схрещуваннях, лише одна пара Д3729А/Д3722Б сформувала вищий врожай в зворотних схрещуваннях. У ліній відновників фертильності пилку та простих відновлених гібридів встановлений незначний коефіцієнт варіації. У представлених форм він варіював від $0,04 \pm 0,229$ до $4,70 \pm 1,920$ %, середнього за дослідом показника мінливості $V=2,59 \pm 1,001$ %, що не перевищує 10 % і вказує на незначне варіювання. При використанні у трилінійних схрещуваннях реципрокних гібридів та одного генотипу Rf лінії, виявлена різна реакція на умови, що склалися на момент проходження відповідної фази органогенезу рослин. У гібридних комбінаціях, ліній відновлювачів фертильності пилку і стерильних ліній, мінливість врожайності не перевищувала 10 %. Доведено, що формування врожайності насіння соняшнику успадковується за материнською формою. Аналізуючи нові гібриди за господарсько-цінними ознаками в розсадниках різних років вивчення виділено чотири гібридні комбінації на альтернативній цитоплазмі (<i>H.rigidus lenticularis</i>, <i>H.praecox</i>, <i>H.giganteus</i>, <i>H.debilis</i>), з урожайністю понад 2 т/га, олійністю 48-50 %, стійкі проти основних фітопатогенів.</p> <p>Створено, спільно з ІР НААН, гібрид соняшнику Сармат з урожайністю 3,35 т/га, масою тисячі насінин 49,5 г, панцерністю 100 %, вмістом олії у насінні 48,1 %, білку 15,7 %. Стійкий проти вилягання, осипання, посухостійкий, стійкий проти збудників основних хвороб.</p> <p>Не має аналогів в Україні</p>	<p>від 01.11.2017 р.</p>	
--	---	--	--	--------------------------	--

13	<p>15.01.00.11.П Розробити агротехнічні заходи підвищення продуктивності соняшнику за рахунок оптимізації системи обробітку ґрунту, мінерального живлення у поєднанні з мікробіологічними препаратами в посушливих умовах Степу України.</p> <p>0116U003076.</p> <p>Етап: Визначити залежність чистої продуктивності фотосинтезу рослин соняшнику від інтенсивності додаткового живлення за різних систем основного обробітку ґрунту.</p> <p>Визначити вплив вологозабезпеченості та поживного режиму ґрунту на формування продуктивності соняшнику.</p>	2016-2018 80,00	<p>Розроблено елементи технології вирощування соняшнику гібриду Ратник за класичною системою основного обробітку ґрунту, з внесенням добрив в дозі N₆₀P₉₀K₆₀ під передпосівну культивуацію та обробкою посівів у фазу 6-8 пар справжніх листків сумішшю препаратів Рост-концентрат та Хелатин олійні.</p> <p>Урожайність за розробленими агроприйомами склала 2,97 т/га. Прибуток від застосування мінеральних добрив та стимуляторів росту – 3673 грн/га</p>	<p>Методичною комісією ІОК НААН, протокол № 6 від 18.07.2017 р.</p> <p>Вченою радою ІОК НААН, протокол № 11 від 01.11.2017 р.</p>	<p>Рекомендовано для використання у наукових дослідженнях</p>
----	--	--------------------	--	---	---

Підпрограма 2 Теоретичні основи селекції, нові сорти і гібриди олійних культур, науково-методичні засади насінництва та технологій виробництва

14	<p>15.02.01.06.П Розробити способи оцінки селекційного матеріалу гірчиці за ознаками жаро- та зимостійкості, 0116U003078.</p> <p>Етап: Вивчити вплив факторів зовнішнього середовища на ріст та розвиток рослин гірчиці озимої. Провести оцінку селекційного матеріалу гірчиці за ознаками жаростійкості</p>	2016-2018 137,00	<p>Розроблено спосіб отримання гірчично-ріпакових гібридів, використання якого сприятиме гарантованому отриманню міжвидових гібридів роду <i>Brassica</i>. Не має аналогів.</p> <p>Розроблено спосіб оцінки селекційного матеріалу гірчиці на зимостійкість, що прискорить селекційну роботу з відбору зимостійких зразків гірчиці на 3 роки. Виділено зразки гірчиці за комплексом ГЦО (вміст олії 45-49 %, що сприяє збільшенню виходу олії на 50 кг/га; аллілгірчичної олії до 1,2 %, прибавку урожайності на 2 ц/га),</p>	<p>Методичною комісією ІОК НААН, протокол № 4 від 12.06.2017 р.</p> <p>Вченою радою ІОК НААН, протокол № 11 від 01.11.2017 р.</p>	<p>Рекомендовані для використання у наукових дослідженнях</p>
----	--	---------------------	---	---	---

			стійких до стрес-факторів (рівень зимостійкості до 98 %), стійкі до стрес факторів		
15	15.02.02.10.П Розробити методику створення сортів ріпаку озимого з високим рівнем екологічної пластичності, 0116U003089. Етап: Провести скрінінг колекційних зразків озимого ріпаку за ознаками стійкості до абіотичних факторів на стадії споро- та гаметофітів	2016-2018 12,0	Визначено вплив високих та низьких температур на пилки озимого ріпаку (здатність до проростання та довжину пилкових трубок). Ступінь зниження проростання пилку кращих зразків близько 56 % в умовах зниженої температури і 50 % за підвищеної температури, ступінь зниження довжини пилкових трубок до 30 % в умовах зниженої температури, за підвищеної температури відмічено стимулюючу дію на цю ознаку. Встановлено вплив високих та низьких температур на насіння озимого ріпаку (схожість та здатність формувати довгі первинні корінці). Сформовано колекцію терmostійких сортозразків (у кількості 40 шт.) для подальших селекційних досліджень. Визначено кореляційну залежність між мікрогаметофітом та спорофітом оцінених зразків озимого ріпаку за стійкістю до абіотичних факторів: в обох випадках існує суттєвий позитивний зв'язок між ступенем зниження проростання насіння і проростання пилку). Отримано гібридне насіння за 40 комбінаціями від схрещування перспективних зразків. Вивчені за комплексом ГЦО селекційні зразки озимого ріпаку у розсадниках різних років випробування, проведений аналіз за ознаками врожайності, вмісту та якості олії, елементами структури урожаю	Методичною комісією ІОК НААН, протокол № 4 від 12.06.2017 р. Вченою радою ІОК НААН, протокол № 11 від 01.11.2017 р.	Рекомендовано для використання в наукових дослідженнях установ НААН
16	15.02.04.02.П Розробити агротехнічні заходи підвищення продуктивності дрібнонасінневих олійних культур за рахунок оптимізації системи обробки ґрунту, мінерального живлення у	2016-2018 87,00	Розроблено елементи технології вирощування льону олійного сорту Водограй за класичною системою основного обробки ґрунту, з внесенням добрив в дозі N ₆₀ P ₉₀ під передпосівну культивування та обробки посівів у фазу «ялинки» сумішшю препаратів Рост-концентрат + Хелатин олійні + Хелатин моно бор. Урожайність за розробленими агроприйомами	Методичною комісією ІОК НААН, протокол № 5 від 19.06.2017 р. Вченою радою ІОК НААН,	Рекомендована для використання в наукових дослідженнях.

	<p>поєднанні з мікробіологічними препаратами в посушливих умовах Степу України. 0116U003077</p> <p>Етап: Визначити залежність чистої продуктивності фотосинтезу рослин льону олійного від інтенсивності додаткового живлення за різних систем основного обробітку ґрунту. Встановити залежність формування продуктивності гірчиці ярої від способів сівби, норм висіву, застосування добрив та стимуляторів росту.</p> <p>Визначити вплив вологозабезпеченості та поживного режиму ґрунту на формування продуктивності льону олійного</p>		<p>склала 1,67 т/га. Рівень рентабельності – 51,3-63,9 %.</p> <p>Рекомендації з вирощування гірчиці ярої. Елементи технології вирощування гірчиці ярої, що передбачають сівбу рядковим способом з нормою висіву 2,0 млн. схожих насінин/га для сорту Пріма і 2,0-2,5 млн. схожих насінин/га для сорту Запоріжанка, внесенням під передпосівну культивування мінеральних добрив в дозі N₁₀₀P₁₂₀, з обприскуванням посівів у фази 4-6 листків та бутонізації ROST- концентратом забезпечили врожайність сорту Пріма – 1,49-1,77 т/га, сорту Запоріжанка 1,34-1,64 т/га. Рівень рентабельності – 73,5-93,3 %</p>	<p>протокол № 11 від 01.11.2017 р.</p>	<p>Рекомендовано для освоєння виробництвом</p>
17	<p>15.02.03.02.П Розробити сепаратор насінневого матеріалу олійних культур, 0116U003093.</p> <p>Етап: Розробити механіко-математичну модель процесу сепарації насінневого матеріалу олійних культур та обґрунтувати діапазони раціональних конструктивно-технологічних параметрів сепаратора</p>	<p>2016-2018 35,028</p>	<p>Механіко-математична модель процесу сепарації насіння олійних культур за забарвленням, діапазони раціональних параметрів фотоелектронного сепаратора. Алгоритм розпізнавання насіння за кольором при різному освітлені. Використання зазначених елементів фотоелектронного сепаратора дозволяє підвищити ефективність розпізнавання насіння на 5-10 % і зменшити енерговитрати на 8-17 %</p>	<p>Вченою радою ІОК НААН, протокол № 11 від 01.11.2017 р.</p>	<p>Рекомендовано для використання в подальших наукових дослідженнях</p>

ПНД 12 Наукові основи сучасних технологій прогнозу і управління фітосанітарним станом агроценозів («Захист рослин»)					
Підпрограма 1 Закономірності формування фітопатогенного комплексу та теоретичні аспекти створення стійких сортів проти хвороб («Фітопатологія»)					
18	12.01.00.12.П Розробити спосіб створення ефективних методів добору ліній соняшнику та сої з високим рівнем стійкості до комплексу основних хвороб, 0116U003087. Етап: Формування колекції селекційного матеріалу сої за ознакою стійкості до антракнозу та білої гнилі	2016-2018 105,00	Створено колекцію сої з 51 сортозразка, яка показала відносно високу (51-75 %), комплексну стійкість до антракнозу (<i>Colletotrichum dematium</i> (Pers. et Fr.)) та білої гнилі (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (Lib.); модернізовано штучний інфекційний фон для оцінки стійкості олійних культур до комплексу основних хвороб за рахунок інокулюму, зібраного та розмноженого з багатьох регіонів вирощування олійних культур; відібрано серед популяції протестованого селекційного матеріалу соняшнику в кількості 680 шт., колекцію соняшнику з 48 стійких сортозразків; встановлено расовий склад місцевої популяції (інфекційний фон) вовчка: раса G (як найбільш агресивна) складає в відсотковому відношенню 65 %, раса H – 10 %, раса A+B+E +D – 25 %	Методичною комісією ІОК НААН, протокол № 6 від 18.07.2017 р. Вченою радою ІОК НААН, протокол № 11 від 01.11.2017 р.	Рекомендовано для апробації та подальшого використання у наукових дослідженнях
Підпрограма 5 Наукові основи екологічно безпечного захисту сільськогосподарських культур від шкідливих організмів («Інтегрований захист рослин»)					
19	12.05.00.10.П Розробити регламент регулювання чисельності шкідливих об'єктів при вирощуванні олійних культур, 0116U003088. Етап: Оцінка та добір самоzapилених ліній соняшнику за ознакою стійкості до гербіцидів імідазолової групи	2016-2018 56,00	Створено колекцію із 17 самоzapилених ліній соняшнику, які мають відносно високу, (більш як 50 %) комплексну стійкість до несправжньої борошнистої роси (<i>Plasmopara halimifolia</i>), сухої гнилі (<i>Rhizopus nigricans</i> Ehrend), та імунні до вовчку (<i>Orobanche</i>) і мають стійкість до препаратів імідазолової групи, створено колекцію із сортозразків сої в кількості 51 шт., яка показала відносно високу (51-75 %) комплексну стійкість до антракнозу (<i>Colletotrichum dematium</i> (Pers. et Fr.)) та білої гнилі (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (Lib.))	Методичною комісією ІОК НААН, протокол № 6 від 18.07.2017 р. Вченою радою ІОК НААН, протокол № 11 від 01.11.2017 р.	Рекомендовані для апробації та подальшого використання у наукових дослідженнях
ПНД 40 Теоретико-методологічне забезпечення економічного розвитку аграрного сектору економіки та сільських територій («Аграрна економіка»). Підпрограма 3 Теоретико-методологічні засади ціноутворення, розвиток ринків аграрної продукції, матеріально-технічних ресурсів та інновацій					

20	40.03.00.07.П Обґрунтування науково-методичних засад формування та розвитку ринку олійних культур, 0116U003153. Етап: Обґрунтування теоретичних і практичних засад підвищення ефективності функціонування ринку олійних культур в Україні	2016-2018 40,00	Вивчено теоретичні та практичні засади функціонування вітчизняного ринку олійних культур, проаналізовано та надано оцінку ефективності виробництва соняшнику, сої та ріпаку в Україні, розроблено пропозиції щодо підвищення економічної ефективності виробництва олійних культур. Застосування пропозиції при визначенні стратегії розвитку виробництва олійних культур на макро- та мікрорівні сприятиме підвищенню ефективності функціонування ринку олійних культур	Вченою радою ІОК НААН, протокол № 11 від 01.11.2017 р.	Рекомендовано для використання у наукових дослідженнях
ПНД 44 Наукові основи ефективного функціонування та інноваційно-інвестиційного розвитку аграрної науки в конкурентних умовах міжнародної інтеграції («Інноваційний розвиток»)					
21	44.00.03.16.П Розробити науково-організаційні підходи та ринково-орієнтований інструментарій випробовування, експериментального виробництва та консалтингового супроводу трансферу інноваційних технологій і продукції в агропромисловому комплексі Запорізької області, 0116U003096. Етап: Розробити науково-організаційні підходи та ринково-орієнтований інструментарій експериментального виробництва і трансферу наукоємної продукції	2016-2020 175,00	Банк закінчених наукових розробок (202 од.) та пакет інноваційних розробок (51 од). Освоєння в умовах регіону інновацій дозволить збільшити врожайність олійних культур на 5-10 ц/га, що покращить економічний стан агровиробників. За рахунок зниження екологічного навантаження на оточуюче середовище, зменшення енергозатрат на 30 % збільшиться рентабельність виробництва. Формується портфель замовлень, який дасть змогу орієнтувати виробничо-господарську діяльність на замовлення споживачів та забезпечить стабільний, прогнозований збут	Вченою радою ІОК НААН, протокол № 11 від 01.11.2017 р.	Рекомендовано для освоєння агроформуваннями різних форм власності Запорізької області та для використання в наукових дослідженнях

ЗВЕДЕНІ ДАНІ

про результати **апробації** у 2017 році результатів науково-дослідних робіт, що завершені у 2015-2017 рр.

Інституту олійних культур НААН

№ з/п	Назва науково-технічної продукції (НТП). № державної реєстрації НДР в УкрІНТЕІ	Рік завершення НДР, № і дата документа про поставлення НТ продукції на апробацію	Стисла техніко-економічна характеристика науково-технічної продукції	Результати апробації науково-технічної продукції (<u>задокументовані</u> : переваги над аналогами, економічна ефективність, економія ресурсів тощо), вказати місце (підприємство, об'єкт, тощо) апробації	Рекомендації щодо подальшого використання (повернути розробнику на доопрацювання, рекомендовано до впровадження, призупинити виконання НДР тощо)
1	2	3	4	5	6
ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ					
ПНД 23 Розвиток сучасних біотехнологій і підвищення ефективності методів поліпшення господарсько корисних ознак рослин, тварин і мікроорганізмів («Сільськогосподарська біотехнологія»).					
23.01.02.02.Ф Розширення генетичної мінливості у соняшника з використанням ембріокультури та мутагенезу					
1	Багатомаркерні мутантні зразки соняшника. 0111U006016	2015 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 12 від 21.12.2015 р	Поєднання оригінальних мутацій (віялове жилкування листка vfl та «жовто-зелене забарвлення рослини xantha»).	Чіткий прояв мутантних ознак віялове жилкування листка vfl та «жовто-зелене забарвлення рослини xantha». Апробацію проведено в лабораторії генетики та генетичних ресурсів ІОК НААН	Рекомендовано до впровадження в селекційний процес соняшника
23.01.02.03.Ф Особливості одержання гаплоїдних рослин ріпака на базі експериментальної гаплоїдії					
2	Дигаплоїдні зразки ріпака. 0111U006017	2015 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 12 від 21.12.2015 р	Гомогенний лінійний матеріал ріпака (3 зразки).	Повністю гомозиготний матеріал ріпака протягом одного вегетаційного періоду. Прискорене створення лінійного матеріалу ріпака. Апробацію проведено у відділі генетики та біотехнології ІОК НААН	Рекомендовано до впровадження в селекційний процес ріпака

ПНД 12 Теоретичні основи селекції сортів і гібридів олійних культур, науково-методичні засади насінництва та технологій їх виробництва («Олійні культури»)

Підпрограма 1. Теоретичні основи селекції, нові гібриди соняшнику та науково-методичні засади насінництва

12.01.00.01.Ф Удосконалити методи селекції соняшнику шляхом використання сучасних технологій створення та оцінки ліній, визначити мінливість та успадкування систем, які забезпечують фенотипічні прояви ознак, та створити нові високоврожайні гібриди соняшнику

3	Гібрид соняшнику Агент. 0111U006006	2015 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 10 від 05.11.2015 р. Заявка № 15039080 від 30.11.2015 р.	Трилінійний гібрид соняшнику, Урожайність 4,4- 4,6 т/га, вміст олії у насінні 51 %, ТВП 105 діб, висота рослин 165,8-184,5 см, кошик діаметром 18-20 см, На стеблі формує 30-32 листки	Має переваги над стандартом за врожайністю на 4,2 ц/га, олійністю – 2 %, виходом олії – 264 кг/га, 5-7 тип нахилу кошика, технологічний, адаптивний, формує стабільні врожаї. Апробацію проведено в ІОК НААН та Українським Інститутом експертизи сортів рослин	Рекомендовано продовжити апробацію
4	Гібрид соняшнику Агрономічний. 0111U006006	2015 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 10 від 05.11.2015 р. Заявка № 15039081 від 30.11.2015 р.	Трилінійний гібрид соняшнику, ТВП 100 діб, висота рослин 155,6 - 173,9 см, кошик діаметром 16-18 см, на головному стеблі формує 25-28 листків, урожайність 3,8-4,2 т/га, вміст олії у насінні 50-51 %	Має переваги над стандартом за: врожайністю на 3,1 ц/га, вмістом олії – 1,6 %, виходом олії – 252 кг/га, технологічний, адаптивний, формує стабільні врожаї. посухостійкий, стійкий проти вовчка, соняшникового вусача, молі. Апробацію проведено в ІОК НААН, Українським Інститутом експертизи сортів рослин	Рекомендовано продовжити апробацію
5	Соняшник – батьківський компонент ЗЛ58А. 0111U006006	2015 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 10 від 05.11.2015 р. Заявка № 15039057 від 30.11.2015 р.	Стерильна лінія, аналог лінії закріплювача стерильності ЗЛ58Б, характеризується олії насіння 50 %, лушпинність 20 %, врожайність 1,8 т/га, вихід кондиційного насіння до 80 %	Висока комбінаційна здатність, вміст олії у насінні вище за аналог на 3 %, врожайність на 1,0 ц/га, вихід кондиційного насіння вище на 21 %. Стійка проти всіх рас вовчку виявлених в Україні. Посухостійка, стійка до вилягання Апробацію проведено в ІОК НААН та Українським Інститутом експертизи сортів рослин	Рекомендовано продовжити апробацію

6	Соняшник – батьківський компонент ЗЛ42АЗЛ58Б. 0111U006006	2015 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 10 від 05.11.2015 р. Заявка № 15039058 від 30.11.2015 р.	Материнська форма гібридів Агент та Агрономічний, стійкий проти комплексу основних хвороб, урожайність 2,0-2,2 т/га, вміст олії у насінні 49-51 %, вихід кондиційного насіння 70 %	За урожайністю перевищує стерильну лінію на 10,2 ц/га, за виходом кондиційного насіння вище на 20 %, стійка проти вовчка, НБР, білої гнилі. Апробацію проведено в ІОК НААН та Українським Інститутом експертизи сортів рослин	Рекомендовано продовжити апробацію
7	Соняшник – батьківський компонент ЗЛ58Б. 0111U006006	2015 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 10 від 05.11.2015 р. Заявка № 15039057 від 30.11.2015 р.	Лінія закріплювач стерильності пилку має 100 % закріплюючу здатність., вміст олії насіння 50 %, лушпинність 20 %, врожайність 1,8 т/га, вихід кондиційного насіння до 80 %	Висока комбінаційна здатність, олійність вище за аналог на 3 %, врожайність на 1,3 ц/га, вихід кондиційного насіння вище на 21%, стійка проти всіх рас вовчку виявлених в Україні. Посухостійка, стійка проти вилягання. Апробацію проведено в ІОК НААН та Українським Інститутом експертизи сортів рослин	Рекомендовано продовжити апробацію
Підпрограма 2 Теоретичні основи селекції, нові сорти і гібриди олійних культур та науково-методичні засади їх насінництва					
12.02.00.04.Ф Удосконалити методи селекції та вивчити особливості успадкування господарсько цінних ознак гірчиці сизої та білої, виділити зразки з високою продуктивністю та якістю олії, відмітними морфологічними ознаками					
8	Сорт гірчиці сизої Міра. 0111U006012	2015 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 9 від 25.11.2015 р. Заявка № 15032003 від 25.11.2016 р.	Урожайність 2,2 т/га, вміст олії у насінні 42 %, аллілгірчиної олії 0,9 %, висота рослин становить 140- 170 см, тривалість вегетаційного періоду 83 доби, стійкий проти вилягання, обсіпання, пошкодження шкідниками	Створений сорт характеризується поліпшеними біохімічними показниками насіння: збільшений на 2 % вміст олії (43 %), що сприяє збільшенню виходу олії на 50 кг/га; аллілгірчиної олії на 0,2 % (0,9 %). ТВП зменшена на 5 діб (80-85 діб), урожайність збільшено на 2 ц/га. Апробацію проведено в ІОК НААН (0,02 га) та Українським	Рекомендовано продовжити апробацію

				Інститутом експертизи сортів рослин	
9	Сорт гірчиці білої Веснянка. 0111U006012	2015 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 9 від 04.11.2015 р. Заявка № 15380003 від 25.11.2016 р.	Урожайність 2,0 т/га, вміст олії 32 %, ерукової кислоти 9 %, вміст білка у насінні 31,21 %, висота рослин 120- 140 см, тривалість вегетаційного періоду 85 діб, стійкий проти вилягання, обсипання, пошкодження шкідниками	Створений сорт характеризується підвищеним на 3,6 % вмістом олії у насінні 32 %, що дає більший вихід олії на 75 кг/га у порівнянні з сортом-аналогом, знижений вміст ерукової кислоти на 30 % (9 %). збільшена врожайність на 2 ц/га. Апробацію проведено в ІОК НААН (0,02 га) та Українським Інститутом експертизи сортів рослин	Рекомендовано продовжити апробацію
12.02.00.02 Ф Розробити нові та адаптувати існуючі методи створення скоростиглих зразків льону олійного для прискореної селекції сортів зі зменшеною тривалістю вегетаційного періоду, № держреєстрації 0111U006014					
10	Сорт льону олійного Запорізький богатир. 0111U006014	2015 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 9 від 04.11.2015 р. Заява про визнання прав на сорт № 15035006 від 25.11.2015 р.	Урожайність 2,0-2,5 т/га, вміст олії у насінні 49,5 %, вміст ліноленової кислоти в олії 65,6 %, маса тисячі насінин 9,8 г, середньостиглий – тривалість вегетаційного періоду 91 доба, висота рослин 52 см. Має чітку маркерну ознаку – блакитне забарвлення пелюсток віночка, помірно-коричневе насіння	Перевищує сорт-стандарт Південна ніч за врожайністю на 5,0-8,0 ц/га, за олійністю на 3,8 %, за вмістом ліноленової кислоти в олії на 2,3 %, за масою тисячі насінин на 1,9 г. Апробацію проведено в ІОК НААН та Українським Інститутом експертизи сортів рослин	Рекомендовано до впровадження
12.02.00.01.Ф На основі фундаментальних досліджень з генетики, цитології та ембріології систем функціонування цитоплазматичної чоловічої стерильності створити гетерозисні гібриди озимого ріпаку					
11	Сорт озимого ріпаку Фрегат. 0111U006007	2015 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН	Потенційна урожайність становить 4,2 т/га, вміст олії 43 %, безеруковий, вміст глюкозинолатів 18 мкм/г,	Збільшення урожайності забезпечує товаровиробникам додатково близько 3000 грн/га прибутку.	Продовжити апробацію НТП у наступні роки

		№ 8 від 08.11.2015 р. Заявка № 15040043 від 25.11.2015 р.	висота рослин 160 см, відноситься до середньої групи стиглості	Наукова сівозміна ІОК НААН. 0,001 га. Установи Українського Інституту експертизи сортів рослин	
12.02.00.17.П На основі вивчення успадкування кількісних та якісних ознак (врожайності, вмісту і біохімічного складу олії) ріпаку створити нові високопродуктивні сорти озимого та ярого ріпаку «00» типу з широким адаптивним потенціалом					
12	Сорт озимого ріпаку Маестро. 0114U002378	2015 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 8 від 08.11.2015 р. Заявка № 15040044 від 25.11.2015 р.	Потенційна урожайність сортів озимого ріпаку Маестро становить 4,4 т/га, вміст олії 44 %, безеруковий, вміст глюкозинолатів 16 мкм/г, висота рослин становить 170 см, відноситься до середньої групи стиглості	Підвищена урожайність насіння, добра пристосованість до вирощування в умовах Степу України. Збільшення урожайності забезпечує товаровиробникам додатково близько 3000 грн/га прибутку та оптимізацію обсягів використання матеріально- технічних ресурсів при вирощуванні ріпаку. Установи Українського Інституту експертизи сортів рослин	Продовжити апробацію НТП у наступні роки
13	Сорт ярого ріпаку Кобзар. 0114U002378	2015 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 8 від 08.11.2015 р. Заявка № 15040002 від 25.11.2015 р.	Потенційна урожайність сортів ярого ріпаку Кобзар становить 2,3 т/га, вміст олії 43 %, безеруковий, вміст глюкозинолатів до 18 мкм/г, висота рослин становить 130- 140 см, тривалість вегетаційного періоду 90 діб	Добре пристосований до вирощування в умовах Степу України. Застосування сорту дозволить оптимізувати обсяги використання матеріально- технічних ресурсів при вирощуванні ріпаку. Установи Українського Інституту експертизи сортів рослин	Продовжити апробацію НТП у наступні роки
<p>ПНД 09 Формування генетичного різноманіття Національного банку генетичних ресурсів рослин України («Генетичні ресурси рослин») Підпрограма 1 Формування та ефективне використання генетичних ресурсів сільськогосподарських культур. 09.01.01.10.Ф Розробити методичні основи використання донорів, формування генетичних та ознакових колекцій олійних культур, № держреєстрації 0111U006000</p>					

14	Сорт соняшнику Камелот. 0111U006000	2015 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 9 від 04.11.2015 р. Заява № 15039088 від 07.12.2015 р.	Сорт соняшнику стійкий до вовчку, соняшникової молі, урожайність 3,1 т/га, олійність 50 %. При стабільній високій врожайності витрати на придбання та вирощування насіння зменшаться на 20 %	Перевищив національний стандарт за врожайністю на 4 %, за вмістом олії – на рівні. Український інститут експертизи сортів рослин, державне сортовипробування на 14 дослідних сортодільницях, Інститут олійних культур НААН	Рекомендовано для використання у наукових дослідженнях та для подальшої апробації
----	---	--	---	---	--

ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

ПНД 12 Теоретичні основи селекції сортів і гібридів олійних культур, науково-методичні засади насінництва та технологій їх виробництва («Олійні культури»).

Підпрограма 3. Інноваційні технології виробництва олійних культур

12.03.00.28.П Встановити особливості формування продуктивності олійних хрестоцвітих культур в умовах Степу України.

15	Удосконалена технологія вирощування ріпаку озимого 0114U002368	2015 р. Вченою радою ІОК НААН, протокол № 9 від 04.11.2015 р.	Строк сівби – III декада серпня - I декада вересня, ширина міжряддя – 15 см, норма висіву – 1,1-1,3 млн. схожих насінин/га, доза мінеральних добрив – N ₃₀ P ₈₀ + N ₆₀ +N ₃₀ .	Агроприйоми вирощування ріпаку озимого на площі 70 га забезпечили підвищення врожайності на 3,4 ц/га, економічний ефект при цьому склав 382 грн./га. ДП«ДГ«Асканійське» Каховський р-н, Херсонська обл.	Рекомендовано для впровадження на півдні України
----	--	---	--	--	--

12.03.00.29.П Розробити агротехнічні заходи підвищення продуктивності та якості насіння нових сортів льону олійного в умовах Степу України.

16	Удосконалена технологія вирощування нових сортів льону олійного. 0114U002367	2015 р. Вченою радою ІОК НААН, протокол № 9 від 04.11.2015 р.	Строк сівби – III декада березня – I декада квітня, ширина міжряддя – 15 см, норма висіву – 5,0 млн. схожих насінин/га, доза мінеральних добрив – N ₅₀ P ₅₀ K ₅₀ .	Агроприйоми вирощування льону олійного на площі 37 га забезпечили підвищення врожайності на 2,0 ц/га, економічний ефект при цьому склав 278 грн./га. ДП«ДГ«Асканійське» Каховський р-н, Херсонська обл.	Рекомендовано для впровадження на півдні України
17	Удосконалена технологія вирощування нових	2015 р. Вченою радою ІОК НААН,	Строк сівби – III декада березня – I декада квітня, ширина міжряддя – 15 см,	Агроприйоми вирощування льону олійного на площі 53 га забезпечили підвищення	Рекомендовано для впровадження на півдні України

	сортів льону олійного. 0114U002367	протокол № 9 від 04.11.2015 р.	норма висіву – 5,0 млн. схожих насінин/га, доза мінеральних добрив – N ₅₀ P ₅₀ K ₅₀ .	врожайності на 1,8 ц/га, економічний ефект при цьому склав 251 грн./га. ДП«ДГ «Забойщик» Великоново- селівський р-н, Донецька обл.	
12.03.00.30.П Розробити агроприйоми вирощування сої в беззмінних посівах в незрошуваних умовах Степу України.					
18	Удосконалена технологія вирощування сої. 0114U002370	2015 р. Вченою радою ІОК НААН, протокол № 9 від 04.11.2015 р.	Норма висіву – 500 тис. схожих насінин/га, внесення грунтового гербіциду Герб (2,5 л/га) та обробка посівів баковою сумішшю страхових гербіцидів Базагран (2,5 л/га) і Хармані (5 г/га) .	Агроприйоми вирощування сої на площі 60 га забезпечили підвищення врожайності на 1,5 ц/га, економічний ефект при цьому склав 186 грн./га. ДП«ДГ «Асканійське» Каховський р-н, Херсонська обл.	Рекомендовано для подальшої апробації на півдні України
12.03.00.31.П Встановити особливості формування врожайності олійними просапними культурами при різних способах обробітку ґрунту та застосуванні мінерального живлення					
19	Удосконалена технологія вирощування нових гібридів соняшнику 0114U002369	2015 р. Вченою радою ІОК НААН, протокол № 9 від 04.11.2015 р.	Спосіб основного обробітку ґрунту – чизельний на глибину 30-35 см, обробка насіння поліміксобактерином, строк сівби за температури ґрунту 6-12° С, норма висіву 60 тис. схожих насінин/га.	Агроприйоми вирощування соняшнику на площі 74 га забезпечили підвищення врожайності на 1,4 ц/га, економічний ефект при цьому склав 294 грн./га. ДП«ДГ «Новатор» Запорізький р-н, Запорізька обл.	Рекомендовано для впровадження на півдні України
ПНД 14 Наукові основи селекційно-технологічного забезпечення виробництва кормів («Кормові ресурси»).					
14.01.03.18 П На базі фундаментальних досліджень удосконалити методи селекції шляхом використання донорів-зразків з підвищеною продуктивністю, скоростиглістю, посухостійкістю для створення н селекційного матеріалу сої – скоростиглого та з підвищеним вмістом олії у насінні, з поліпшеним жирнокислотним складом, які відповідають вимогам інтенсивних екологічно чистих технологій вирощування					
20	Сорт сої Етюд. 0111U006003	2015 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 9 від 04.11.2015 р.	Урожайність насіння 13,0- 25,0 ц/га, прикріплення нижніх бобів 12-15 см, вміст білка 36-39 %, олії – 23- 25 %, ТВП 97-100 діб. Сорт стійкий проти вильгання рослин та	Сорт перевищує за урожайністю насіння сорт-стандарт Васильківська на 3,1 ц/га, за вмістом білка на 3-4 %, олії на 2- 4 %, дозріває раніше стандарту на 17 діб. Апробацію проведено в ІОК НААН та Українським	Рекомендовано продовжити апробацію

		Заявка № 15045090 від 25.11.2015 р.	розтріскування бобів	Інститутом експертизи сортів рослин	
<p align="center">ПНД 08 Вивчення генетичного різноманіття основних фізіологічних, біохімічних і господарсько-цінних ознак рослин, що впливають на якісні та кількісні характеристики продукції рослинництва («Генетичні та фізіолого-біохімічні засади керування продуктивними процесами рослин»). 08.00.03.05.П Створення колекційних ліній соняшнику аналогів за морфологічними ознаками, з високим вмістом олеїнової кислоти та вивчення їх господарсько-цінних ознак</p>					
21	Генетична колекція генофонду соняшнику однорічного за морфологічними ознаками. 0114U002374	2015 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 10 від 05.11.2015 р Свідоцтво про реєстрацію колекції генофонду рослин України № 217	Колекція включає 44 зразки соняшнику з 12 генами морфологічних ознак, та геном високого вмісту олеїнової кислоти (більше 80 %)	Застосування колекції у генетичних дослідженнях дає можливість визначити ідентичність споріднених ліній та використати їх для створення гібридів і сортів соняшнику Апробацію проведено у лабораторії генетики та генетичних ресурсів ІОК НААН	Рекомендовано для використання у наукових дослідженнях
<p align="center">ПНД 15 Теоретичні основи селекції сортів, ліній і гібридів олійних культур, науково-методичні засади підвищення насіннєвої продуктивності та технологій їх виробництва («Олійні культури»). Підпрограма 1. Теоретичні основи селекції, нові сорти і гібриди соняшнику, науково-методичні засади насінництва та технології його виробництва. 15.01.00.09.П Створити вихідний матеріал на альтернативній цитоплазмі та на його основі гібриди соняшнику</p>					
22	Гібрид соняшнику Божедар. 0116U003094	2016 р. Протокол засідання методичної комісії ІОК НААН № 5 від 08.07.2016 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН	Простий міжлінійний гібрид соняшнику відноситься до четвертої групи (середньостигла), висота рослин 160-180 см, кошик діаметром 20-25 см, має 5 тип нахилу, урожайність 4,0-4,3 т/га, вміст олії 50-51 %. Характеризується високою	Перевищує стандарт: за врожайністю на 0,5-0,6 т/га, за вмістом олії у насінні на 2-3 %, виходом олії на 270 кг/га. Форма кошика плеската, що не проковує заселення кошика патогенними мікроорганізмами. По периферії кошика насіння формує рівнозначну масу тисячі насінин з	Рекомендовано продовжити апробацію

		від 27.10.2016 р. № 9	посухо- та жаростійкістю	відхиленням \pm 3-5 г. Апробацію проведено ІОК НААН та Українським Інститутом експертизи сортів рослин. Акт польового інспектування насінневих посівів № 37 від 20.07.2017 р.	
23	Гібрид соняшнику Сонцедар. 0116U003094	2016 р. Протокол засідання методичної комісії ІОК НААН № 5 від 08.07.2016 р. Протокол засідання Вченої ради № 9 ІОК НААН від 27.10.2016 р.	Простий міжлінійний гібрид соняшника відноситься до другої групи (ранньостигла), висота рослин 160-185 см, кошик діаметром 17-25 см, має 5 тип нахилу, врожайність 3,3-3,8 т/га	Перевищує стандарт за врожайністю на 0,3-0,5 т/га, нахил кошика 5 типу, що дає змогу при збиранні зменшувати втрати врожаю, має високу стійкість проти вилягання рослин, осипання насіння при перестої, посухостійкий. Апробацію проведено ІОК НААН та Українським Інститутом експертизи сортів рослин. Акт польового інспектування насінневих посівів № 36 від 20.07.2017 р.	Рекомендовано продовжити апробацію
24	Соняшник – батьківський компонент ЗЛ86А. 0116U003094	2016 р. Протокол засідання методичної комісії ІОК НААН № 5 від 08.07.2016 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН від 27.10.2016 р. № 9	Батьківський компонент ЗЛ86А (фертильний аналог ЗЛ86Б) створений шляхом хімічного мутагенезу на основі фертильної лінії ЗЛ169Б з багаторазовим беккросуванням, період фази «сходи-цвітіння» 55 діб, олійність 51 %, висота рослин 120-150 см, діаметр кошика 15-18 см	Лінія має відмінну морфологічну ознаку – хлорофільну недостатність в точці росту, яка проявляється до фази фізіологічної стиглості. У порівнянні з вихідною формою вміст олії у насінні вище на 3 %, вихід кондиційного насіння на 15 %, має високу СКЗ. Апробацію проведено ІОК НААН та Українським Інститутом експертизи сортів рослин. Акт польового інспектування	Рекомендовано продовжити апробацію

				насінневих посівів № 29 від 20.07.2017 р.	
25	Соняшник – батьківський компонент ЗЛ86Б. 0116U003094	2016 р. Протокол засідання методичної комісії ІОК НААН № 5 від 08.07.2016 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН від 27.10.2016 р. № 9	Батьківський компонент ЗЛ86Б (стерильний аналог ЗЛ86А) створений методом хімічного мутагенезу на основі фертильної лінії ЗЛ169Б. Фаза «сходи- цвітіння» 55 діб, олійність 51%, висота рослин 120- 150 см, діаметр кошика 15- 18 см	Аналоги характеризуються ідентичними маркерними ознаками за винятком пилок утворюючої здатності, закріплює стерильність на 100 %, як у аналога так і у інших стерильних форм. Апробацію проведено ІОК НААН та Українським Інститутом експертизи сортів рослин. Акт польового інспектування насінневих посівів № 30 від 20.07.2017 р.	Рекомендовано продовжити апробацію
26	Соняшник – батьківський компонент ЗЛ100А. 0116U003094	2016 р. Протокол засідання методичної комісії ІОК НААН № 5 від 08.07.2016 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 9 від 27.10.2016 р.	Батьківський компонент ЗЛ100А (фертильний аналог ЗЛ100Б) створена шляхом самозапилення з наступним багаторазовим індивідуальним добором на штучному інфікованому фоні з гібриду Мегасан. Має високу ЗК та СК здатність. ТВП фази «сходи-цвітіння» 60 діб, кошик тонкий, діаметром 25-28 см, висота рослин 130-160 см, вміст олії у насінні 50-51 %, стійка проти гнилей, вовчку, амбарної молі	Перевищує умовний стандарт за урожайністю на 0,4 т/га, вмістом олії у насінні – 2 %, масою тисячі насінин – 13 г; вихід кондиційного насіння до 75 % (+18 %); висока загальна комбінаційна здатність та висока пластичність. Апробацію проведено ІОК НААН та Українським Інститутом експертизи сортів рослин. Акт польового інспектування насінневих посівів № 31 від 20.07.2017 р.	Рекомендовано продовжити апробацію
27	Соняшник – батьківський компонент ЗЛ100Б.	2016 р. Протокол засідання	Батьківський компонент ЗЛ100Б (стерильний аналог ЗЛ100А) створений шляхом	Аналоги мають ідентичні маркерні ознаки. Лінія Б має високу пилокутворюючу та 100 %	Рекомендовано продовжити апробацію

	0116U003094	методичної комісії ІОК НААН № 5 від 08.07.2016 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 9 від 27.10.2016 р.	самозапилення з наступним багаторазовим індивідуальним добором на штучному інфікованому фоні. Тривалість фази «сходи-цвітіння» 60 діб, кошик тонкий, діаметром 25-28 см, висота рослин 130-160 см, вміст олії у насінні 50-51 %, стійка проти гнилей, вовчку, амбарної молі, має 100 % закріплюючу здатність	закріплюючу здатність та високу ЗКЗ та СКЗ при створенні трилінійних гібридів соняшника. Апробацію проведено ІОК НААН та Українським Інститутом експертизи сортів рослин. Акт польового інспектування насінневих посівів № 32 від 20.07.2017 р..	
<p>ПНД 12 Наукові основи сучасних технологій прогнозу і управління фітосанітарним станом агроценозів («Захист рослин»). Підпрограма 1 Закономірності формування фітопатогенного комплексу та теоретичні аспекти створення стійких сортів проти хвороб («Фітопатологія»). 12.01.00.12.П Розробити спосіб створення ефективних методів добору ліній соняшнику та сої з високим рівнем стійкості до комплексу основних хвороб</p>					
28	Колекція ліній соняшнику. 0116U003087	2016 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 3 від 31.01.2017 р.	Лінії соняшнику, отримані методом інцухту, в кількості 52 шт. та відібрані сортозразки ЗЛ0089В, ЗЛ344В, ЗЛ201В, СМГ2В, ЗЛ42Б, ЗЛ169Б, які покажуть комплексну стійкість до несправжньої борошнистої роси (>50 %), сухої гнилі (>75 %) та вовчку (100 %)	Колекція залучена до селекційного процесу, що дозволило створити принципово нові гібриди соняшнику, стійкі до цих патогенів: Агрономічний, Агент. Апробацію проведено в лабораторії селекції міжлінійних гібридів соняшнику ІОК НААН, 0,2 га	Рекомендовано продовжити апробацію
29	Колекція зразків сої, 0116U003087	2016 р. Вченою радою ІОК НААН, протокол № 3 від 31.01.2017 р	Колекція сої з 15 зразків, які характеризується відносно високою (>75 %) стійкістю до антракнозу та білої гнилі, залучена у селекційний процес зі створення нових сортів сої	Колекція залучена до селекційного процесу зі створення нових сортів сої з відносно високою (>75 %) стійкістю до антракнозу та білої гнилі. Апробацію проведено в лабораторії селекції сої ІОК НААН, 0,12 га	Рекомендовано продовжити апробацію

**Підпрограма 5 Наукові основи екологічно безпечного захисту сільськогосподарських культур від шкідливих організмів
(«Інтегрований захист рослин»).**

12.05.00.10.П Розробити регламент регулювання чисельності шкідливих об'єктів при вирощуванні олійних культур

30	Колекція генотипів соняшнику, 0116U003088	2016 р. Вченою радою ІОК НААН, протокол № 3 від 31.01.2017 р.	Колекція із 17 генотипів соняшнику, яка має відносно високу стійкість (>50 %) до несправжньої борошнистої роси та імунна до вовчку (стійкість 100 %) та стійка до гербіцидів імідазолінової	Колекція залучена до селекційного процесу, що дозволить створити принципово нові гібриди соняшнику, стійкі до цих патогенів та гербіцидів імідазолінової групи. Апробацію проведено в лабораторії селекції міжлінійних гібридів соняшнику ІОК НААН, 0,2 га	Рекомендовано продовжити апробацію
----	---	--	---	--	------------------------------------

ПНД 12 Теоретичні основи селекції сортів і гібридів олійних культур, науково-методичні засади насінництва та технологій їх виробництва («Олійні культури»).

Підпрограма 3. Інноваційні технології виробництва олійних культур

15.02.04.02.П Розробити агротехнічні заходи підвищення продуктивності дрібнонасінневих олійних культур за рахунок оптимізації системи обробітку ґрунту, мінерального живлення у поєднанні з мікробіологічними препаратами в посушливих умовах Степу України.

31	Удосконалена технологія вирощування нових сортів гірчиці ярої, 0116U003077	2017 р. Методичною комісією ІОК НААН, протокол № 2 від 22.02.2017 р.	Доза мінеральних добрив – N ₅₀ P ₅₀ K ₅₀ , спосіб сівби – рядковий, сівба з нормою висіву 2,0 млн схожих насінин/га, обприскування посівів ROST- концентратом	Агроприйоми вирощування гірчиці сарептської на площі 20 га забезпечили підвищення врожайності на 1,3 ц/га, економічний ефект при цьому склав 194 грн/га. Апробацію проведено в ДП«ДГ «Новатор» Запорізький р-н, Запорізька обл.	Рекомендовано для подальшої апробації на півдні України
32	Удосконалена технологія вирощування нових сортів гірчиці ярої, 0116U003077	2017 р. Методичною комісією ІОК НААН, протокол № 2 від 22.02.2017 р.	Доза мінеральних добрив – N ₅₀ P ₅₀ K ₅₀ , спосіб сівби – рядковий, сівба з нормою висіву 2,0 млн схожих насінин/га, обприскування посівів ROST- концентратом	Агроприйоми вирощування гірчиці сарептської на площі 75 га забезпечили підвищення врожайності на 1,6 ц/га, економічний ефект при цьому склав 228 грн/га.	Рекомендовано для подальшої апробації на півдні України

				Апробацію проведено в ДП«ДГ «Асканійське» Каховський р-н, Херсонська обл.	
--	--	--	--	---	--

МОНІТОРИНГ

результатів **впровадження** у 2017 році науково-технічної продукції, яка створена в результаті виконання науково-дослідних робіт, що завершені у 2014-2017 рр. **Інституту олійних культур НААН**

№ з/п	Назва науково-технічної продукції. Державний обліковий номер НДР та інвентарний номер НТП в УкрІНТЕІ	Місце (підприємство, об'єкт, стадо тощо) і фактичні обсяги впровадження НТП (га, тон, машин, голів, доз і т.д.)	№ і дата документа, який підтверджує факт і обсяги впровадження НТП	Отримано коштів науковою установою від впровадження НТП, тис. грн	Рекомендації щодо подальшого використання науково-технічної продукції з врахуванням результатів впровадження (рекомендовано до серійного випуску, реєстрація права інтелектуальної власності, укладання ліцензійних договорів, ймовірні обсяги експорту, необхідний обсяг інвестицій для виробництва тощо)
1	2	3	4	5	6
ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ					
НДР, які завершено у 2014 р.					
Підпрограма 2 Теоретичні основи селекції, нові сорти і гібриди олійних культур та науково-методичні засади їх насінництва					
12.02.00.04.Ф Удосконалити методи селекції та вивчити особливості успадкування господарсько цінних ознак гірчиці сизої та білої, виділити зразки з високою продуктивністю та якістю олії, відмітними морфологічними ознаками, № держреєстрації 0111U006012					
1	Колекція гірчиці сизої салатного типу. ОК № 0216U001117 ІК № 0716U000133	Інститут олійних культур НААН, 1 кол. (21 зразок)	Протокол засідання методичної комісії ІОК НААН № 4 від 12.06.2017 р.	-	Рекомендовано для впровадження в науковій роботі та навчальному процес
2	Колекція гірчиці сизої за морфологічними ознаками. ОК № 0216U001117 ІК № 0716U000133	Інститут олійних культур НААН, 1 кол. (59 зразків)	Протокол засідання методичної комісії ІОК НААН № 4 від 12.06.2017 р.	-	Рекомендовано для впровадження в науковій роботі та навчальному процес

3	Батьківський компонент соняшнику ЗЛ60А ОК № 0216U001129 ІК № 0716U000154	Інститут олійних культур НААН, 1 лінія, 0,0042 га	Протокол засідання методичної комісії ІОК НААН № 6 від 18.07.2017 р. Акт польового інспектування насінневих посівів № 33 від 20.07.2017 р..	-	Рекомендовано для синтезу нових невідновлених та відновлених простих і трилінійних гібридів та як донорів стійкості проти основних фітопатогенів
4	Батьківський компонент соняшнику ЗЛ60Б ОК № 0216U001129 ІК № 0716U000154	Інститут олійних культур НААН, 1 лінія, 0,0042 га	Протокол засідання методичної комісії ІОК НААН № 6 від 18.07.2017 р. Акт польового інспектування насінневих посівів № 34 від 20.07.2017 р.	-	Рекомендовано для синтезу нових невідновлених та відновлених простих і трилінійних гібридів та як донорів стійкості проти основних фітопатогенів
5	Батьківський компонент соняшнику ЗЛ50Б ОК № 0216U001129 ІК № 0716U000153	Інститут олійних культур НААН, 1 лінія, 0,0042 га	Протокол засідання методичної комісії ІОК НААН № 6 від 18.07.2017 р. Акт польового інспектування насінневих посівів № 35 від 20.07.2017 р..	-	Рекомендовано для синтезу нових невідновлених та відновлених простих і трилінійних гібридів та як донорів стійкості проти основних фітопатогенів
НДР, які завершено у 2015 р.					
ПНД 23 Розвиток сучасних біотехнологій і підвищення ефективності методів поліпшення господарсько корисних ознак рослин, тварин і мікроорганізмів («Сільськогосподарська біотехнологія»).					
23.01.02.02.Ф Розширення генетичної мінливості у соняшника з використанням ембріокультури та мутагенезу, № держреєстрації 0111U006016					
6	Мутантний зразок соняшника з відсутніми крайовими квітками. ІК № 0716U000143 ОК № 0216U001125	Запорізький національний університет (кафедра садово-паркового господарства та генетики рослин), 1 зразок	Акт впровадження від 26.10.2017 р.	-	Рекомендовано до використання у науковій роботі

23.01.02.03.Ф Особливості одержання гаплоїдних рослин ріпака на базі експериментальної гаплоїдії, № держреєстрації 0111U006016					
7	Зразки ріпака з кількістю хромосом $x=n$ та $x=2n$, константні за основними ознаками. ІК № 0716U000143 ОК № 0216U001127	Інститут олійних культур НААН, відділ генетики та біотехнології, 4 шт.	Протокол засідання методичної комісії ІОК НААН № 5 від 19.06.2017 р.	-	Рекомендовано до використання у науковій роботі
<p align="center">ПНД 12 Теоретичні основи селекції сортів і гібридів олійних культур, науково-методичні засади насінництва та технологій їх виробництва(“Олійні культури”).</p> <p align="center">Підпрограма 2. Теоретичні основи селекції, нові сорти і гібриди олійних культур та науково-методичні засади їх насінництва</p>					
12.02.00.01.Ф На основі фундаментальних досліджень з генетики, цитології та ембріології систем функціонування цитоплазматичної чоловічої стерильності створити гетерозисні гібриди озимого ріпаку, № держреєстрації 0111U006007					
8	Лінії-відновники фертильності гетерозисних гібридів озимого ріпаку. ОК № 0216U001104 ІК № 0716U000111	Лабораторія селекції гібридів та сортів ріпаку ІОК НААН, 5 шт.	Протокол засідання методичної комісії ІОК НААН № 4 від 12.06.2017 р. Науковий звіт лабораторії селекції гібридів і сортів ріпаку	-	Рекомендовано до використання у науковій роботі
9	Материнські форми гетерозисних гібридів озимого ріпаку. ОК № 0216U001104 ІК № 0716U000112	Лабораторія селекції гібридів та сортів ріпаку ІОК НААН, 10 шт.	Протокол засідання методичної комісії ІОК НААН № 4 від 12.06.2017 р. Науковий звіт лабораторії селекції гібридів і сортів ріпаку	-	Рекомендовано до використання у науковій роботі
<p align="center">ПНД 15 Наукові основи сучасних технологій прогнозу і управління фітосанітарних станів агроценозів («Захист рослин та фітосанітарна безпека»).’</p>					
15.01.03.01.Ф Наукові основи обґрунтування генетичних методів створення сортів та гібридів соняшнику з комплексною стійкістю до вовчка та несправжньої борошнистої роси, № держреєстрації 0111U006005					
10	Метод оцінки стійкості соняшнику до вовчка в лабораторних умовах.	Сектор імунітету та захисту рослин, 1 метод	Протокол засідання методичної комісії ІОК НААН № 6 від	-	Рекомендовано до подальшого впровадження в фітопатологічних лабораторіях

	ІК № 0116U000127 ОК № 0216U001114		18.07.2017 р. Протокол засідання вченої ради ІОК НААН № 11 від 01.11.2017 р.		мережі НААН для створення нових сортів та гібридів соняшнику
ПНД 09 Формування генетичного різноманіття Національного банку генетичних ресурсів рослин України («Генетичні ресурси рослин»). 09.01.01.10.Ф Розробити методичні основи використання донорів, формування генетичних та ознакових колекцій олійних культур. № держреєстрації 0111U006000					
11	Ознакова колекція ліній соняшнику за розмірами насіння. ІК № 0716U000120 ОК № 0216U001109	Інститут олійних культур НААН, лабораторія генетики та генетичних ресурсів, 1 колекція	Протокол засідання методичної комісії ІОК НААН № 6 від 18.07.2017 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 11 від 01.11.2017 р.	-	Рекомендовано для використання вченими та студентами біологічного профілю
12	Базова колекція кунжуту. ІК № 0716U000120 ОК № 0216U001109	Інститут олійних культур НААН, лабораторія генетики та генетичних ресурсів, 1 колекція	Протокол засідання методичної комісії ІОК НААН № 6 від 18.07.2017 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 11 від 01.11.2017 р.	-	Рекомендовано для використання вченими та студентами біологічного профілю
13	Спосіб визначення забарвлення сім'янок соняшнику. ІК № 0716U000120 ОК № 0216U001109	Інститут олійних культур НААН, лабораторія генетики та генетичних ресурсів, 1 спосіб	Протокол засідання методичної комісії ІОК НААН № 6 від 18.07.2017 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 11 від 01.11.2017 р.	-	Рекомендовано для використання вченими та студентами біологічного профілю
ПНД 21 Системи адаптивного виноградарства на основі високопродуктивних сортів винограду, енергоощадних технологій його виращування, зберігання та комплексного контролю якості («Виноградарство»). 21.00.01.02.Ф Дослідити генофонд інтродукованих сортів винограду різного генетичного походження в умовах Запорізької області, № держреєстрації 0111U004940					

14	Сортовий склад виноградних насаджень для культивування у Запорізькій області. ІК № 0716U000144 ОК № 0216U001126	ПП Борисов Ю.О. Запорізький р-н, Запорізька обл., 0,5 га	Акт впровадження № 1 від 20.11.2017 р.	-	Рекомендовано столові сорти винограду різного строку досягання для закладання виноградних насаджень в агроформуваннях різних форм власності Запорізької обл.
----	---	---	---	---	--

НДР, які завершено у 2016 р.

ПНД 24 Формування та ведення національного банку генетичних ресурсів рослин для стабільного забезпечення потреб народу України у продукції рослинництва («Генофонд рослин»).

Підпрограма 1 Формування колекцій зразків генофонду сільськогосподарських культур та їх ефективне використання.

24.01.01.09.Ф Інтродукувати та поповнити колекції олійних культур, № держреєстрації 0116U003085

15	Спосіб визначення лущинності насіння сафлору при селекційному доборі	Інститут олійних культур НААН, лабораторія генетики та генетичних ресурсів, 1 спосіб	Протокол засідання методичної комісії ІОК НААН № 6 від 18.07.2017 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 11 від 01.11.2017 р.	-	Рекомендовано для використання вченими та студентами біологічного профілю
16	Спосіб відбору зразків сафлору за площею шостого листка	Інститут олійних культур НААН, лабораторія генетики та генетичних ресурсів, 1 спосіб	Протокол засідання методичної комісії ІОК НААН № 6 від 18.07.2017 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 11 від 01.11.2017 р.	-	Рекомендовано для використання вченими та студентами біологічного профілю

ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

НДР, які завершено у 2015 р.

ПНД 08 Вивчення генетичного різноманіття основних фізіологічних, біохімічних і господарсько-цінних ознак рослин, що впливають на якісні та кількісні характеристики продукції рослинництва

(«Генетичні та фізіолого-біохімічні засади керування продуктивними процесами рослин»).

08.00.03.04.П Визначення генетичного різноманіття за складом олії, морфологічними ознаками мутантних зразків, ізогенних ліній та його зв'язок з господарсько-цінними ознаками соняшнику, № держреєстрації 0111U00494

17	Колекція ліній аналогів соняшнику за морфологічними ознаками. ІК № 0716U000122 ОК № 0216U001110	Інститут олійних культур НААН, лабораторія генетики та генетичних ресурсів, 1 колекція	Протокол засідання методичної комісії ІОК НААН № 6 від 18.07.2017 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 11 від 01.11.2017 р.	-	Рекомендовано для використання вченими та студентами біологічного профілю
<p align="center">ПНД 14 Наукові основи селекційно-технологічного забезпечення виробництва кормів («Кормові ресурси»). Підпрограма 1. Ефективні методи селекції, створення високопродуктивних сортів і гібридів та вдосконалення технологій вирощування кормових культур.</p> <p>14.01.03.18.П На базі фундаментальних досліджень удосконалити методи селекції шляхом використання донорів-зразків з підвищеною продуктивністю, скоростиглістю, посухостійкістю для створення нового селекційного матеріалу сої – скоростиглого та з підвищеним вмістом олії у насінні, з поліпшеним жирнокислотним складом, які відповідають вимогам інтенсивних екологічно чистих технологій вирощування, № держреєстрації 0111U006003</p>					
18	Метод разової оцінки селекційного матеріалу сої на основі різної тривалості вегетаційного періоду за фазами дозрівання. ІК № 0714U003366 ОК № 0214U003363	Інститут олійних культур НААН, 1500 зразків	Протокол засідання методичної комісії ІОК НААН № 6 від 18.07.2017 р. Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 11 від 01.11.2017 р.	-	Рекомендовано для використання у наукових дослідженнях
<p align="center">ПНД 11 Наукові основи підвищення ефективності зернового комплексу на базі розроблення селекційних і технологічних інновацій для забезпечення потреб у продовольчому, фуражному та технічному зерні («Зернові культури»).</p> <p align="center">Підпрограма 2. Наукові основи підвищення ефективності зернового комплексу на основі створення сортів і гібридів з високою екологічною адаптивністю та енергоощадних технологій їх вирощування.</p> <p align="center">11.02.02.17.П Розробити інноваційні технології вирощування озимих культур та високоякісного зерна пшениці в зоні Степу, 0114U002380</p>					
19	Елементи технології вирощування нових сортів озимої м'якої пшениці по чорному пару в посушливих умовах Степу. ІК № 0214U003352 ОК № 0714U003354	ДП«ДГ«Новатор», ІОК НААН, Запорізький р-н, Запорізька обл. 30 га	Акт впровадження від 30.10.2017 р.	-	Рекомендовано для впровадження у сільськогосподарських підприємствах різних форм власності у південному Степу України

20	Елементи технології вирощування нових сортів ячменю озимого в посушливих умовах Степу ІК № 0214U003352 ОК № 0714U003354	ІОК НААН, Запорізький р-н, Запорізька обл., 25 га	Акт впровадження від 30.10.2017 р.	-	Рекомендовано для впровадження у сільськогосподарських підприємствах різних форм власності у південному Степу України
ПНД 41 Наукові основи ефективного використання інновацій в агропромисловому виробництві з урахуванням зональних особливостей регіонів («Трансфер інновацій»).					
Підпрограма 1 Науково-методичні та організаційні засади створення, функціонування та розвитку трансферної інфраструктури аграрної науки.					
41.01.00.19.П Удосконалити технології науково-консультаційної підтримки агровиробників різних форм власності Запорізького регіону. Сформувати банк закінчених інновацій. що рекомендується для освоєння в агропромисловому виробництві області, № держреєстрації 0114U002371					
21	Банк закінчених наукових розробок. ОК № 0216U001124 ІК № 0716U000142	Агроформування різних форм власності, агровиробники	Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН від 01.11.2017 р. № 11	-	Рекомендовано для освоєння агровиробниками Запорізької області
Підпрограма 2 Науково-методичне забезпечення та дослідницький ринково-орієнтований інструментарій щодо створення науково-технічних розробок з інноваційним потенціалом, доведення їх до рівня інновацій, випробування та випуск на ринок конкурентоспроможної наукоємної продукції.					
41.02.00.04.П Розробити технологічні вимоги для наукового супроводження інновацій при їх освоєнні в ґрунтово-кліматичних умовах Запорізького регіону України. Здійснити випробування закінчених наукових розробок, найбільш привабливих для агровиробників, № держреєстрації 0114U002372					
22	Пакет технологічних документів супроводження інновацій. ОК № 0216U001118 ІК № 0716U000136	Агроформування різних форм власності, агровиробники	Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН від 01.11.2017 р. № 11	-	Рекомендовано для освоєння агровиробниками різних форм власності.
ПНД 12 Теоретичні основи селекції сортів і гібридів олійних культур, науково-методичні засади насінництва та технологій їх виробництва («Олійні культури»).					
Підпрограма 3 Інноваційні технології виробництва олійних культур					
12.03.00.31.П Встановити особливості формування врожайності олійними просапними культурами при різних способах обробітку ґрунту та застосування мінерального живлення. № держреєстрації 0114U002369					

23	Удосконалена технологія вирощування нових гібридів соняшнику. ІК № 0716U000141 ОК №0216U001123	ДП«ДГ «Асканійське», Каховський р-н, Херсонська обл., 315 га	Акт впровадження від 22.11.2017 р.	-	Рекомендовано для подальшого впровадження в зоні Степу України
24	Удосконалена технологія вирощування нових гібридів соняшнику. ІК № 0716U000141 ОК 0216U001123	ДП«ДГ «Забойщик», Великоновоселівський р-н, Донецька обл., 430 га	Акт впровадження від 17.11.2017 р.	-	Рекомендовано для подальшого впровадження в зоні Степу України
25	Удосконалена технологія вирощування нових гібридів соняшнику. № ІК № 0716U000141 № ОК 0216U001123	ДП«ДГ «Забойщик», Великоновоселівський р-н, Донецька обл., 50 га	Акт впровадження від 17.11.2017 р.	-	Рекомендовано для подальшого впровадження в зоні Степу України
26	Удосконалена технологія вирощування нових гібридів соняшнику. ІК № 0716U000141 ОК 0216U001123	ДП«ДГ «Новатор», Запорізький р-н, Запорізька обл., 120 га	Акт впровадження від 20.11.2017 р.	-	Рекомендовано для подальшого впровадження в зоні Степу України
12.03.00.30.П Розробити агроприйоми вирощування сої в беззмінних посівах в незрошуваних умовах Степу України. № держреєстрації 0114U002370					
27	Удосконалена технологія вирощування нових сортів сої. ІК № 0716U000115 ОК № 0216U001105	ДП«ДГ «Асканійське», Каховський р-н, Херсонська обл., 720 га	Акт впровадження від 22.11.2017 р.	-	Рекомендовано для подальшого впровадження в зоні Степу України
12.03.00.29.П Розробити агротехнічні заходи підвищення продуктивності та якості насіння нових сортів льону олійного в умовах Степу України. № держреєстрації 0114U002367					
28	Удосконалена технологія вирощування льону олійного харчового напрямку. ІК № 0716U000126 ОК № 0216U001113	ДП«ДГ «Новатор», Запорізький р-н, Запорізька обл., 30 га	Акт впровадження від 20.11.2017 р.	-	Рекомендовано для подальшого впровадження в зоні Степу України

29	Удосконалена технологія вирощування нових сортів льону олійного ІК № 0716U000126 ОК № 0216U001113	ДП«ДГ «Забойщик», Великоновоселівський р-н, Донецька обл., 60 га	Акт впровадження від 17.11.2017 р.	-	Рекомендовано для подальшого впровадження в зоні Степу України
30	Удосконалена технологія вирощування нових сортів льону олійного ІК № 0716U000126 ОК № 0216U001113	ДП«ДГ «Новатор», Запорізький р-н., Запорізька обл., 120 га	Акт впровадження від 20.11.2017 р.	-	Рекомендовано для подальшого впровадження в зоні Степу України
31	Удосконалена технологія вирощування нових сортів льону олійного ІК № 0716U000126 ОК № 0216U001113	ІОК НААН, Запорізький р-н, Запорізька обл., 35 га	Акт впровадження від 22.11.2017 р.	-	Рекомендовано для подальшого впровадження в зоні Степу України
12.03.00.28.П Встановити особливості формування продуктивності олійних хрестоцвітих культур в умовах Степу України. № держреєстрації 0114U002368					
32	Удосконалена технологія вирощування нових сортів озимого ріпаку. ІК № 0716U000116 ОК № 0216U001106	ДП«ДГ «Асканійське», Каховський р-н, Херсонська обл., 270 га	Акт впровадження від 22.11.2017 р.	-	Рекомендовано для подальшого впровадження в зоні Степу України
НДР, які завершено у 2016 р.					
ПНД 44 Наукові основи ефективного функціонування та інноваційно-інвестиційного розвитку аграрної науки в конкурентних умовах міжнародної інтеграції («Інноваційний розвиток»).					
44.00.03.16.П Розробити науково-організаційні підходи та ринково-орієнтований інструментарій випробовування, експериментального виробництва та консалтингового супроводу трансферу інноваційних технологій і продукції в агропромисловому комплексі Запорізької області, № держреєстрації 0116U003096					
33	Каталог сортів та гібридів олійних культур селекції Інституту олійних культур	Агроформування різних форм власності, агровиробники	Протокол засідання Вченої ради ІОК НААН № 10 від 27.04.2016 р.	-	Рекомендовано для освоєння агровиробниками різних форм власності.